

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 18. juli 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 18. jula 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA ODOBRENJE DA PODNESE
ŽALBU NA ODLUKU KOJOM SE ODBIJA PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE
OSLOBADAJUĆE PRESUDE NA OSNOVU PRAVILA 98bis (TAČKA 11)**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za odobrenje da podnese žalbu na odluku kojom se odbija Prijedlog za donošenje oslobađajuće presude po tački 11", koji je optuženi podnio 5. jula 2012. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku po njemu.

I. Kontekst i argumenti

1. Vijeće je 28. juna 2012. na osnovu pravila 98*bis* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) donijelo odluku u vezi s usmenim argumentima optuženog za oslobađajuću presudu po svakoj od jedanaest tačaka Treće izmijenjene optužnice (dalje u tekstu: Zahtjev na osnovu pravila 98*bis*, odnosno Optužnica).¹ Vijeće je djelimično odobrilo Zahtjev na osnovu pravila 98*bis* tako što je usmeno izreklo oslobađajuću presudu po Tački 1 Optužnice i odbilo ostatak Zahtjeva na osnovu pravila 98*bis* po tačkama od 2 do 11 Optužnice. Tačka 11 Optužnice odnosi se na uzimanje za taoce pripadnika Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: UN) u Bosni i Hercegovini u maju i junu 1995. godine, što predstavlja kršenje zakona ili običaja ratovanja, a kažnjivo je po članu 3 Statuta Međunarodnog suda i Zajedničkom članom 3(1)(b) Ženevskih konvencija (dalje u tekstu: Zajednički član 3).

2. U Zahtjevu optuženi traži, na osnovu pravila 73(B) Pravilnika, da mu se odobri da podnese žalbu na odluku Vijeća kojom se odbija Zahtjev na osnovu pravila 98*bis* u odnosu na Tačku 11 Optužnice (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 98*bis*).² Vijeće je zaključilo da se pripadnici UN-a, čak i da su neposredno prije zatočenja bili borci, smatraju lica *hors de combat* samim tim što su ih zarobile snage bosanskih Srba i da su na osnovu toga postali zaštićena lica u smislu Zajedničkog člana 3.³ Optuženi tvrdi da je Vijeće pogriješilo kada je zaključilo da "borci postaju zaštićene osobe samim tim što su uzeti za taoce".⁴ Nadalje, optuženi tvrdi da "nema smisla da je počinocu dozvoljeno da puca u borce i ubija ih, ali se smatra da je počinio zločin kada im prijete smrću ili

¹ T. 28731-28774 (28. juni 2012.).

² Zahtjev, par. 1.

³ Odluka na osnovu pravila 98*bis*, T.28735 (28. juni 2012.).

⁴ Zahtjev, par. 5.

zatočenjem".⁵ Osim toga, optuženi navodi da je Vijeće pogriješilo kada je zaključilo da je imao potreban *mens rea* u odnosu na zločin uzimanja talaca.⁶

3. Optuženi tvrdi da pitanja koja želi da pokrene u žalbi ispunjavaju oba uslova iz pravila 73(B) u vezi s izdavanjem odobrenja.⁷ Prvo, optuženi tvrdi da odluka Vijeća da "nema razlike da li su pripadnici UN-a bili borci" značajno utiče na pravičnost i ekspeditivnost suđenja i njegovog ishoda budući da će velik broj dokaza koje će predložiti tokom izvođenja svojih dokaza vjerovatno biti izuzet.⁸ Osim toga, optuženi tvrdi da "ishod odluke po tački 11 praktički zavisi od toga da li su pripadnici UN-a bili zaštićena lica pošto većina drugih činjenica u vezi s tačkom 11 nije sporna".⁹ Drugo, optuženi tvrdi da će rješenje Žalbenog vijeća u vezi s pitanjem da li se pripadnici UN-a mogu smatrati lica *hors de combat* samim tim što su zatočeni suštinski pospješiti postupak i "zagarantovati da se suđenje ne vodi na krivoj osnovi".¹⁰ Osim toga, on tvrdi da ako se o tom pitanju ne odluči do faze izricanja pravosnažne presude, u postžalbenom postupku će morati biti predloženi dodatni dokazi kako bi se odlučilo po tom pitanju.¹¹

4. Dana 13. jula 2012. tužilaštvo je dostavilo "Odgovor na Zahtjev za odobrenje da se podnese žalba na odluku kojom se odbija Prijedlog za oslobađajuću presudu po tački 11" (dalje u tekstu: Odgovor) i navelo da bi Vijeće trebalo da odbije Zahtjev na osnovu pravila 98bis.¹² U Odgovoru tužilaštvo tvrdi da je Žalbena vijeće već donijelo odluku u vezi s pitanjem da li su pripadnici UN-a, čak i da su bili borci, samim tim što su bili zatočeni postali *hors de combat* i, prema tome, zaštićena lica na osnovu Zajedničkog člana 3.¹³ Nadalje, tužilaštvo navodi da Vijeće, suprotno tvrdnji optuženog, nije zanemarilo pitanje *mens rea* optuženog, već je zaključilo da dokazi pokazuju da je optuženi bio svjestan činjeničnih okolnosti na osnovu kojih se određuje zaštićeni status pripadnika UN-a.¹⁴

⁵ Zahtjev, par. 5.

⁶ Zahtjev, par. 5.

⁷ Zahtjev, par. 7.

⁸ Zahtjev, par. 8.

⁹ Zahtjev, par. 9.

¹⁰ Zahtjev, par. 10.

¹¹ Zahtjev, par. 10.

¹² Odgovor, par. 1, 6.

¹³ Odgovor, par. 2-3.

¹⁴ Odgovor, par. 5.

II. Mjerodavno pravo

5. Na odluke po zahtjevima, izuzev preliminarnih zahtjeva kojima se osporava nadležnost, može se uložiti interlokutorna žalba samo uz odobrenje pretresnog vijeća.¹⁵ Prema pravilu 73(B) Pravilnika, pretresno vijeće može dati odobrenje za žalbu ako se navedena odluka "tiče pitanja koje bi u znatnoj mjeri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, po mišljenju pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak".

6. Zahtjev za odobrenje "nema nikakve veze s tim da li je odluka donesena po pravilnom osnovu ili ne".¹⁶ Osim toga, ranije je zaključeno da "čak i u slučajevima kada se pokreću značajna pravna pitanja[...], pravni učinak pravila 73(B) takav je da zabranjuje davanje potvrde ako strana u postupku koja je traži ne dokaže da su ispunjena oba kriterijuma"¹⁷. Prema pravilu 73(C), zahtjevi za odobrenje podnose se u roku od sedam dana od dana zavođenja ili donošenja odluke.

III. Diskusija

7. Zahtjevom se traži odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku na osnovu pravila 98bis. Prvi kriterijum za izdavanje odobrenja na osnovu pravila 73(B) je taj da li se Odluka na osnovu pravila 98bis odnosi na pitanje koje bi suštinski uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja. U Odluci na osnovu pravila 98bis, Vijeće je zaključilo da "da čak i da su pripadnici UN-a neposredno prije zatočenja bili borci, smatraju se lica *hors de combat* samim tim što su ih zarobile snage bosanskih Srba,

¹⁵ V. pravila 73(B) i 73(C) Pravilnika.

¹⁶ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Lukićevom zahtjevu za ponovno razmatranje odluke Pretresnog vijeća po Zahtjevu za uvrštavanje u spis dokumenata bez posredstva svjedoka i Odluka po Zahtjevu odbrane za produženje roka za podnošenje završnih pretresnih podnesaka, 2. juli 2008., par. 42; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87, Odluka po Zahtjevu odbrane za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na odluku na osnovu pravila 98bis, 14. juni 2007., par. 4, *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom i Bearinom zahtjevu za odobrenje da ulože žalbe na odluku na osnovu pravila 92quater, 19. maj 2008., par. 16; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Zahtjevu za odobrenje žalbe na odluku na osnovu pravila 98bis, 15. april 2008., par. 8; *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, IT-02-54-T, Odluka po Zahtjevu optužbe za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku Pretresnog veća po Zahtjevu tužilaštva za postupak *voir dire*, 20. juni 2005., par. 4.

¹⁷ *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-PT, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za potvrdu radi ulaganja interlokutorne žalbe na 'Odluku po Zahtjevu tužioca da se odobri izmjena optužnice', 12. januar 2005., str. 1.

zbog čega su postali zaštićena lica u smislu Zajedničkog člana 3".¹⁸ U Zahtjevu optuženi tvrdi da su pripadnici UN-a bili aktivni učesnici u neprijateljstvima i da, prema tome, nisu zaštićena licima u smislu člana 3 Statuta i Zajedničkog člana 3.¹⁹ Shodno tome, pitanje je da li borci koji su time što su zatočeni postali lica *hors de combat* imaju prava na zaštitu na osnovu člana 3 Statuta i Zajedničkog člana 3 i da li ta zaštita uključuje i pripadnike UN-a u ovom slučaju, što bi uticalo na ishod suđenja. Shodno tome, Vijeće smatra da je ispunjen prvi kriterijum u vezi s ovim pitanjem.

8. Što se tiče drugog kriterijuma za davanje odobrenja, Vijeće mora ocijeniti da li bi rješenje Žalbenog vijeća o tome da li je Vijeće u svojoj odluci pogriješilo u primjeni prava suštinski pospješilo postupak. Vijeće smatra da će promptno rješenje Žalbenog vijeća u vezi s ovim pitanjem utjecati na dokaze koja će biti predloženi za vrijeme izvođenja dokaza odbrane i da je, shodno tome, u interesu sudske ekonomičnosti.

9. Vijeće smatra da su ispunjena oba uslova za davanje odobrenja na osnovu pravila 73(B).

IV. Dispozitiv

10. Shodno tome, Vijeće, na osnovu pravila 54 i 73 Pravilnika, ovim **ODOBRAVA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 18. jula 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

¹⁸ Odluka na osnovu pravila 98*bis*, T. 28735 (28. juni 2012.).

¹⁹ Zahtjev, par. 3.